

○(๓๑)

คำสั่ง

สำหรับศาลใช้

คดีหมายเลขดำที่ ลต สว ๘๘/๒๕๖๗

คดีหมายเลขแดงที่ ลต สว ๙๘/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลฎีกา

วันที่ ๖ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ความคดีเลือกตั้ง

นายณรงค์ วงศ์คม

ผู้ร้อง

ระหว่าง

ผู้อำนวยการการเลือกตั้งระดับอำเภอ อำเภอสนักำแพง

ผู้คัดค้าน

เรื่อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา (สิทธิสมัครรับเลือก)

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้ร้องสมัครรับเลือกเป็น

สมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ อำเภอสนักำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาวันที่ ๒๙ พฤษภาคม

๒๕๖๗ ผู้คัดค้านตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามแล้วแจ้งไม่รับสมัครผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัคร

รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากผู้ร้องเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง

โดยเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

- ๒ -

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๒) ซึ่งผู้ร้องเห็นว่า

ตัวแทนพรรคการเมืองไม่ใช่ตำแหน่งใดในพรรคการเมืองอันจะทำให้ผู้ร้องมีลักษณะต้องห้าม

ขอให้มีคำสั่งให้ผู้ร้องเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองนั้นแม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ไม่ได้กำหนดนิยามไว้โดยเฉพาะ แต่จากการพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวหลายมาตราประกอบกัน สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงมีแนวทางว่าผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมืองหมายถึงตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดด้วย เมื่อปรากฏในระบบฐานข้อมูลว่าผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งเป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดเชียงใหม่ของพรรคกล้า ซึ่งผู้ร้องได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๕ นับถึงวันที่ผู้ร้องสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภายังไม่เกินกว่า ๕ ปี ผู้ร้องจึงมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๑๔ (๒๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ ขอให้ยกคำร้อง

ในวันนัดพร้อม ศาลที่รับคำร้องสอบข้อเท็จจริงจากผู้ร้องและผู้คัดค้านแล้ว

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งเห็นว่า คดีไม่จำเป็นต้องไต่สวนพยานหลักฐาน จึงให้งดไต่สวน

ศาลฎีกาแผนกคดีเลือกตั้งตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติว่า

- ๓ -

เมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้ร้องสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ อำเภอ
สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมาวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้คัดค้านแจ้งไม่รับสมัครผู้ร้อง
เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา เนื่องจากผู้ร้องเคยเป็นตัวแทนพรรคการเมือง
ประจำจังหวัดเชียงใหม่ของพรรคกล้า ซึ่งผู้ร้องได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน
๒๕๖๕ นับถึงวันที่ผู้ร้องสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภายังไม่เกินกว่า ๕ ปี นับถึงวันที่ผู้ร้องสมัคร
รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภายังไม่ถึง ๕ ปี

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องเคยดำรงตำแหน่งตัวแทนพรรคการเมือง
ประจำจังหวัดเชียงใหม่อันมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.๒๕๖๑
มาตรา ๑๔ (๒๒) หรือไม่ ผู้ร้องอ้างว่าตำแหน่งใดในพรรคการเมืองตามความหมายของ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑
มาตรา ๑๔ (๒๒) ควรจะเป็นตำแหน่งในระดับสูงของพรรคการเมืองเท่านั้น ไม่ควรหมายถึง
ตัวแทนประจำจังหวัด เห็นว่า เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๑ การจัดตั้งพรรคการเมือง ในเรื่องข้อบังคับ
พรรคการเมือง มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า “ข้อบังคับอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้... (๖)

- ๔ -

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบให้ดำรงตำแหน่ง การดำรงตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพรรคการเมือง เลขาธิการ

พรรคการเมือง เற்றுญิกพรรคการเมือง นายทะเบียนพรรคการเมือง กรรมการบริหารอื่น

ของพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หัวหน้าและกรรมการสาขา

พรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด (๗) การบริหารจัดการสาขา

พรรคการเมือง และตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด” จะเห็นได้ว่าข้อบังคับ

พรรคการเมืองอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกหรือการให้ความเห็นชอบ

ให้ดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของตัวแทนพรรคการเมือง

ประจำจังหวัดเช่นเดียวกับตำแหน่งอื่นในพรรคการเมือง เช่นหัวหน้าพรรคการเมือง

หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า

“ในจังหวัดที่มีได้เป็นที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง ถ้าพรรคการเมืองนั้นมีสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนา

อยู่ในจังหวัดนั้นเกินหนึ่งร้อยคน พรรคการเมืองนั้นอาจแต่งตั้งสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ใน

จังหวัดนั้นซึ่งมาจากการเลือกของสมาชิกดังกล่าวให้เป็นตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัด

ได้ตามจำนวนที่เห็นสมควรเพื่อดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองในจังหวัดนั้น และ

ให้นำความในมาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดด้วยโดยอนุโลม”

- ๕ -

และมาตรา ๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “กรรมการสาขาพรรคการเมืองต้องเป็นสมาชิกและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการบริหารพรรคการเมือง” เห็นได้ว่า ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดมีสถานะสำคัญเช่นเดียวกับกรรมการสาขาพรรคการเมือง

เนื่องจากการนำบทบัญญัติเกี่ยวกับกรรมการสาขาพรรคการเมืองมาปรับใช้โดยอนุโลม ทั้งคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดก็ใช้หลักเกณฑ์

เดียวกับกรรมการบริหารพรรคการเมือง นอกจากนี้ตามมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองซึ่งประสงค์จะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขต

เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งในจังหวัดใด ต้องมีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทนพรรคการเมือง

ประจำจังหวัดในจังหวัดนั้น...” และมาตรา ๕๐ ได้กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของตัวแทน

พรรคการเมืองประจำจังหวัดในการสรรหาผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบ

แบ่งเขตเลือกตั้งไว้ ทำให้เห็นได้ว่าหากจังหวัดใดไม่มีสาขาพรรคการเมืองหรือตัวแทน

พรรคการเมืองประจำจังหวัด พรรคการเมืองจะส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ในจังหวัดนั้นมิได้ อันแสดงให้เห็นถึงบทบาทและความสำคัญของตัวแทนพรรคการเมือง

ประจำจังหวัด ดังนั้น ตัวแทนพรรคการเมืองประจำจังหวัดจึงเป็นตำแหน่งใดใน

พรรคการเมืองตามความหมายของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง

- ๖ -

สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๔ (๒๒) แล้ว เมื่อผู้ร้องพ้นจากตำแหน่งตัวแทน

พรรคการเมืองประจำจังหวัดยังไม่ถึง ๕ ปี ผู้ร้องจึงมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือก

เป็นสมาชิกวุฒิสภา

จึงมีคำสั่งให้ยกคำร้อง.

นายภพพิสิษฐ์ สุขะพิสิษฐ์

นายวีระพงศ์ สุดาวงศ์

นายอนันต์ คงบริรักษ์

